

Módszertani leírás az uniós módszertan szerinti kormányzati szektor funkcionális kiadásaihoz

Tartalomjegyzék

A kormányzati szektor.....	1
Az uniós módszertan szerinti kiadások számbavétele.....	2
A COFOG módszertan.....	4
A kormányzati tevékenységek funkcionális osztályozású adatai a COFOG módszertan szerint.....	8
Az EU-országok COFOG módszertan szerinti funkcionális adatai az Eurostat adatbázisában.....	9
Magyarország COFOG módszertan szerinti funkcionális adatai az EU-országok adatai környezetében (2004-2013 időszor).....	11
Magyarország COFOG módszertan szerinti, második szintű funkcionális adatai az EU-országok adatai környezetében 2013. évre.....	14

A kormányzati szektor

Az EU és az IMF nemzetközi összehasonlításra alkalmas kormányzati pénzügyi statisztikai módszertanai a kormányzati szektor, azaz a statisztikai értelemben vett államháztartás kiadásait veszik számba, amely az országok túlnyomó részében eltér attól a szervezeti körtől, amelyet a nemzeti jogrend költségvetési/államháztartási szervezeti körként meghatároz. A nemzeti jogrend szerint költségvetési/államháztartási szektorba sorolt egységek (intézmények, alapok, programok) általában teljesítik mindazon statisztikai követelményeket, amelyek a kormányzati szektorba tartozáshoz kapcsolódnak, s meglehetősen ritka az olyan eset, amikor egy költségvetési egység nem minősül statisztikai kormányzati szektorba tartozónak (Magyarországon erre még nem volt példa). A szervezeti- jogi forma szerinti nem költségvetési egységek (gazdasági társaságok, nonprofit szervezetek) viszont a statisztikai megítélésben tömegesen kerülhetnek besorolásra a kormányzati szektorba.

Az uniós statisztikai szabványok alapján a kormányzati szektorba tartoznak mindazon szervezetek, amelyek tevékenységük során közjavakat állítanak elő, a nemzeti jövedelem

és a nemzeti vagyon elosztásában vesznek részt, irányításukat a kormányzati szervek végzik, és tevékenységük ellenértékében kisebb arányt képvisel a piaci ügyletekből származó árbevétel. A kormányzati szektor statisztikai fogalma szervezeti besoroláson alapul: valamely szervezet vagy beletartozik, vagy nem a kormányzati szektorba. A gazdasági szektorok számbavételi stabilitása érdekében egy szervezet gazdasági magatartásának fő jellemzőit, és így szektorbesorolását legalább 3-5 éves tartós tendencia alapján szükséges megítélni. Új szervezetet lehetőleg már megalakulásakor, az üzleti tervek alapján kell besorolni a megfelelő szektorba.

A kormányzati szektorba sorolandó, nem államháztartási szervezetek körét a tagországokban statisztikai munkabizottság állapítja meg.

Egy adott ország kormányzati szektorába tartozó szervezeti egységek felsorolását az EU előírásai alapján a kormányzati szektor nemzeti számláinak és a Túlzott Hiány Eljárás céljára rendszeresített ún. EDP-jelentésnek a módszertani leírásában kell szerepeltetni.

A mindenkor magyar költségvetési zárszámadás indokolása 2005-től kezdődően „A KORMÁNYZATI SEKTOR ADÓSSÁGA ÉS HIÁNYA AZ EURÓPAI UNIÓ MÓDSZERTANA SZERINT,„ címmel egy módszertani fejezetet tartalmaz, amely ismerteti az kormányzati szektor és az államháztartási szervezeti kör különbözőségét, az aktuális besorolásokat. A besorolt, államháztartáson kívüli szervezetek tételes jegyzékét az NGM az EDP-Jelentéshez kapcsolódóan közzéteszi.

Az uniós módszertan szerinti kiadások számbavétele

A kormányzati tevékenységek funkcionális mérésére a nemzetközi statisztikai szabványok a statisztikai kormányzati szektor szervezeti lefedettségét és a kiadások nemzeti számla módszertan (ESA = European System of Accounts¹) szerint értelmezett számbavételét írják elő. Az alábbi táblázat az ESA módszertan szerint megállapított kiadási főösszeget és annak komponenseit mutatja be, a hivatalos fogalmi kódokkal és elnevezésekkel.

Intermediate consumption	P2	Termelő felhasználás
Compensation of employees, payable	D1	Munkavállalói jövedelem
Other taxes on production, payable	D29	Termelési adók, fizetett
Subsidies, payable	D3P	Termelési támogatások, fizetett
Property income, payable(1)	D4	Tulajdonosi jövedelmek, fizetett
- Interest, payable(1)	D41	- Kamatok, fizetett
- Other property income, payable(1)	D4N	- Egyéb tulajdonosi jövedelmek, fizetett
Current taxes on income, wealth etc., payable	D5	Jövedelemadók, fizetett
Social benefits other than social transfers in kind, payable	D62	Pénzbeli szociális juttatások
Social transfers in kind - purchased market production, payable	D632	Természetbeni szociális ellátások
Other current transfers, payable(1)	D7	Egyéb folyó transferek
Capital transfers, payable(1)(2)	D9	Felhalmozási transferek

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről. Az Európai Unió Hivatalos Lapjának honlapján a hivatalos európai uniós nyelveken is elérhető a rendelet.

- <i>Investment grants, payable</i>	D92	- <i>Beruházási támogatások</i>
- <i>Other capital transfers, payable</i>	D9N	- <i>Egyéb tőketranszfer</i>
Gross capital formation and acquisitions less disposals of non-financial non-produced assets	P5L	Bruttó felhalmozás és nem termelt eszközök nettó felhalmozása
- <i>Gross fixed capital formation</i>	P51G	Bruttó állóeszköz-felhalmozás
- <i>Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables</i>	P5M	Készletváltozás és értéktárgyak felhalmozása
<i>Acquisitions less disposals of non-financial non-produced assets</i>	NP	Nem termelt eszközök nettó felhalmozása
Total expenditure	OTE	ESA kiadások

A [magyar államháztartási elszámolási szabályok](#)hoz képest – a szervezeti különbözőségein túl – a statisztikai módszertan számos más *számbavételi eltérést érvényesít*. Ezen eltérések egyik fő csoportjában a számbavétel eltérő szemléletmódja okozza a különbséget: a magyar államháztartási számbavétel a költségvetési kiadások tekintetében pénzforgalmi szemléletű, míg az uniós ESA vagy IMF GFS nemzeti számla alapú statisztikák eredményszemléletben készülnek. A figyelembe veendő tranzakciók körének módszertani eltérése magyarázza az eltérések újabb csoportját. A magyar államháztartás költségvetési kiadásai a szakpolitikai célból nyújtott kölcsönöket, bevételei a korábban nyújtott ilyen kölcsönök visszatérülését tartalmazzák. Az ESA vagy IMF GFS statisztikák ezzel szemben csak a végleges kiadásokat rögzítik, azonban a módszertani megítélés szabályai alapján akár egy jogi értelemben vett szakpolitikai kölcsönnyújtás is tekinthető kiadásnak, amennyiben pl. megtérülése kockázatos. Hasonlóképp szigorú statisztikai szabályok érvényesülnek a tőkeemeléseknél, részvényvásárlásoknál: ha pl. az osztalékbevételekben várhatóan nem realizálódik egy magánbefektető által elvárt hozam, a tranzakció nem tekinthető pénzügyi befektetésnek, hanem statisztikai értelemben végleges kiadásként kell kezelni, ami rontja az uniós módszertan szerinti egyenleget, emellett a tranzakció funkcionális osztályozását is el kell végezni. A magyar államháztartási elszámolásban egyébként valamennyi tőkeemelés vagy részvényvásárlás is kiadásnak minősül. A statisztikai módszertanok a természetbeni tranzakciókat is ugyanúgy számba veszik, mint a pénzben megvalósulókat. Az uniós módszertan az államháztartási elszámolásokhoz képest a költségvetési kiadásokat és bevételeket néhány ponton átrendezi: pl. a tárgyi eszközök értékesítési bevétellel csökkentett eredményszemléletű kiadásai képeznek egy kiadásai tételt (vagyis nettózásra kerül sor), ugyanakkor pl. a munkáltató által fizetett táppénzt át kell futtatni a társadalombiztosítás statisztikai számain (vagyis bruttózásra kerül sor, mintha a munkáltató a társadalombiztosítási alaphoz fizetett volna, a társadalombiztosítási alap pedig a munkavállalónak). Mindezen eltérések alapján csak különös gondossággal és módszertani fenntartásokkal lehet összehasonlítani a nem azonos módszertan szerint készült adatokat.

A COFOG módszertan

A kormányzati funkciók mérésére az ENSZ által kiadott „Classification of Functions of Government” [\(COFOG\) szabvány](#) használatos, ezt alkalmazza az EU és az IMF a kormányzati pénzügyi statisztikáiban. Ez a nomenklatúra olyan módszertani eszköz, amely összehasonlíthatóvá és elemezhetővé teszi különböző országok kormányzati szektorának terjedelmét, célok szerinti összetételét. Néhány ország a saját költségvetési rendszerébe közvetlenül beültetve, változatlan formában alkalmazza a COFOG funkcionális osztályozást (vagy – a magyar megoldással megegyező módon – az

intézmények/programok szintjén értelmezve a besorolást, vagy pedig az egyes tranzakciók/kifizetések szintjén). Más országok a nemzeti sajátosságokra figyelemmel saját, de általában COFOG-kompatibilis államháztartási osztályozást használnak.

A kialakított és a költségvetési prezentációkban szereplő magyar államháztartási funkcionális osztályozási rend az utóbbi országcsoportba tartozik. A 10 funkcionális főcsoportot rendszeresítő COFOG-nómenklatúrával szemben a magyar osztályozás 16 főcsoportot határoz meg. A magyar államháztartási szerepvállalás a gazdasági ágazatokban is jelentős, ezért a magyar nómenklatúra önálló funkcióként jeleníti meg az egyes gazdasági ágazatokat, miközben a COFOG egyetlen főcsoportot szentel az összes gazdasági ágazatnak, és alcsoport, csoport szinten ábrázolja azokat. Az államháztartási funkcionális osztályozás másik érdemi eltérése az, hogy önálló főcsoportban mutatja ki az adósságszolgálati kamatkiadásokat, míg ezen kiadásokat a COFOG módszertan a 01 Általános közszolgáltatások főcsoportba sorolja. Ez a 10 főosztályt publikáló COFOG statisztikáknál nehezíti a tisztánlátást, amennyiben nem közlik külön a kamatkiadások adatát.

A magyar államháztartási funkcionális osztályozás az 1998. évi kialakításakor már érvényesítette mindazon módszertani fejlesztéseket és átalakításokat (így például a környezetvédelem főcsoport kialakítását, az alkalmazott K+F tevékenységek funkcionális főcsoportokba való helyezését), amelyek megújították a mai napig is hatályban lévő COFOG módszertant.

A COFOG funkcionális főcsoportok a következők:

Főcsoport és megnevezése	Angol nyelvű megnevezése	
F01	Általános közszolgáltatások	General public services
F02	Védelem	Defence
F03	Közrend és közbiztonság	Public order and safety
F04	Gazdasági ügyek	Economic affairs
F05	Környezetvédelem	Environment protection
F06	Lakás- és települési ügyek	Housing and community amenities
F07	Egészségügy	Health
F08	Szabadidő, kultúra és hitélet	Recreation, culture and religion
F09	Oktatás	Education
F10	Szociális védelem	Social protection

A KSH a statisztikai osztályozások között részletes [tájékoztatót ad a COFOG módszertanról](#) is.

Az államháztartási funkcionális osztályozás és a COFOG módszertan közötti átjárás biztosított, a főcsoportszintű megfeleltetés az alábbi:

Államháztartási funkciók	COFOG funkciók	
F01 Általános közszolgáltatások	F01	Általános közszolgáltatások
F02 Védelem	F02	Védelem
F03 Rendvédelem és közbiztonság	F03	Közrend és közbiztonság
F04 Oktatás	F09	Oktatás
F05 Egészségügy	F07	Egészségügy
F06 Társadalombiztosítási, szociális és jóléti szolgáltatások	F10	Szociális védelem
F07 Lakásügyek, települési és kommunális szolgáltatások	F06	Lakás- és települési ügyek
F08 Szabadidős, kulturális és vallási tevékenységek és szolgáltatások	F08	Szabadidő, kultúra és hitélet
F09 Tüzelő-, üzemanyag - és energiaellátás F10 Mező- erdő-, hal- és vadgazdálkodás F11 Bányászat és ipar F12 Közlekedés és távközlés F13 Egyéb gazdasági tevékenységek és szolgáltatások	F04	Gazdasági ügyek
F14 Környezetvédelem	F05	Környezetvédelem
F15 Államadósság kezelés, államháztartás finanszírozása	F01	Általános közszolgáltatások
F16 A főcsoportokba nem sorolható tételek		tételes funkcionális besorolással a megfelelő funkcióba

Az államháztartási funkciók és a COFOG módszertan ún. második szintű, a 10 funkcionális főcsoportot főcsoportonként további 6-9 elemre bontó, részletesebb osztályozása között a megfelelést a „Funkcionális megfeleltetés” c. táblázat tartalmazza.

2014 szeptemberétől a kormányzati kiadások COFOG módszertan szerinti funkcionális összetételét a COFOG második szintjén kell jelenteni az EU-nak, korábban az adatszolgáltatás a 10 funkcionális főcsoportra szorítkozott. Az uniós tagországok többéves kísérleti adatszolgáltatást követően álltak át a részletesebb kimutatásra, azonban néhány tagország adatai még hiányosak. Magyarország a 1995-2013 közötti időszakra vonatkozóan teljes időszorral rendelkezik.

A kormányzati tevékenységek funkcionális osztályozású adatai a COFOG módszertan szerint

A mindenkori zárszámadási törvényjavaslat az általános indoklás mellékletei között rendszeresen bemutatja – adatokkal is érzékeltetve – a magyar államháztartási számbavétel és a Túlzott Hiány Eljárás hivatalos adatszolgáltatása keretében készült statisztikai adatok eltérését. Ezen túlmenően a zárszámadás készítésekor rendelkezésre álló legfrissebb uniós aggregátumok és tagországi adatok környezetében mutatja be a magyar kormányzati pénzügyi

statisztikai adatok idősorát, azok elhelyezkedését. Az uniós módszertan szerinti magyar kormányzati kiadások legfrissebb, GDP arányos, funkcionális idősorát a mellékelt,

„A kormányzati szektor funkcionális (COFOG) kiadásai 1995-2013 a GDP százalékában A kormányzati szektor funkcionális (COFOG) kiadásai 1995-2013 a GDP százalékában ” elnevezésű táblázat tartalmazza. A mindenkori költségvetési zárszámadás idősorosan mutatja be az uniós statisztikai módszertan szerinti kiadásokat, így a COFOG funkcionális kiadásokat is. A magyar adatok ismertetése három fő dimenzió mentén történik:

- a kormányzati szektoron belül: központi kormányzati, helyi kormányzati és társadalombiztosítási alszektorok szerint,
- funkcionális főcsoportonként,
- alszektoron belüli részarány szerint.

A kormányzati szektor funkcionális kiadásainak adatai konszolidált adatok, ami azt jelenti, hogy az alszektorok közötti – kamatfizetési, működési és felhalmozási célú pénzeszközátadási – tranzakciókat konszolidálással ki kell szűrni.

Az uniós módszertan szerinti kormányzati kiadások idősora statisztikai termék, amely elsősorban az államháztartási adatokból táplálkozik, de összeállításában más adatforrások, társasági beszámolók, nonprofit szervezetekre vonatkozó statisztikai adatszolgáltatások is szerepet játszanak. *Míg a költségvetési prezentációban a törvényi sor a funkcionális besorolás alapegysége, a statisztikai feldolgozásban az államháztartás szervezetei által az elemi beszámolóknak közölt ún. költségvetési szakfeladatok adatai nyerne a feldolgozást, mely biztosítja, hogy a többfunkciós szervezetek különböző tevékenységei a tényleges funkcióknak megfelelően jelenjenek meg.* (Míg pl. az orvostudományi egyetem a költségvetési prezentációban valamennyi tevékenységével együtt az oktatás főfunkcióban, azon belül a felsőoktatásban jelenik meg, a statisztikai feldolgozásban a felsőoktatási funkció csak a ténylegesen a felsőoktatási célra teljesített kiadásokat jeleníti meg, a klinikai feladatok kiadásai az egészségügyi, a kutatási tevékenységek kutatásként a megfelelő funkciókhoz tartoznak. A számbavétel ilyen jellegű különbözősége – miként a szervezeti kör megválasztásából (államháztartás központi alrendszere vs. kormányzati szektor), a számbavétel szemléletéből (pénzforgalmi vs. eredmény szemlélet) és az elszámolandó tranzakciók köréből (államháztartási vs. ESA módszertan szerinti kiadás fogalom) adódó eltérések – miatt is többlépcsős, rendkívül összetett az államháztartási funkcionális és a COFOG szerinti adatok közötti módszertani átvezetés. A két adatkészletet a fenti érdemi módszertani eltérések révén inkább a maga idősorában és nem egymással célszerű hasonlítani.

Lényeges, az átláthatóságot és a költségvetési végrehajtást segítő változás, hogy a költségvetési szakfeladatrend 2014-től kezdődően a COFOG módszertan elvei és szervezete mentén határozta meg az államháztartás szervezetei által alkalmazandó funkcionális osztályozást (68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről).

Az azonos módszertan szerint készült adatok nemzetközi összehasonlíthatóságának is vannak korlátai, mert különböző országok különböző konstrukciókban finanszíroznak társadalmi-gazdasági célokat. A funkcionális osztályozás a kiadásokat veszi számba, így amennyiben egy ország adókedvezmények formájában is hozzájárul a családi terhek

enyhítéséhez, míg más ország nem, a két ország családtámogatási kiadásának összehasonlítása – ezen háttérismertetek nélkül – kockázatos.

A funkcionális idősorban keletkező törések, módszertani váltások, továbbá az egyszeri ügyletek is jelentősen befolyásolhatják az egyes évek adatait, ezért általában célszerű hosszabb idősort, több év átlagát vizsgálni.

A Magyarországra vonatkozó, nemzetközi összehasonlításra alkalmas COFOG idősor néhány módszertani sajátosságára, érdekességére érdemes felhívni a figyelmet, ami jól illusztrálja a nemzetközi összehasonlíthatóság problematikáját. A nemzetközi szervezetek adatbázisaiban rendelkezésre álló metaadatok vagy az adatkészletnél meghivatkozott módszertani leírások eltérő részletezettséggel foglalkoznak az idősorok elemzéséhez szükséges háttérinformációkkal, így az idősorokban tükröződő szerkezeti, módszertani vagy adatforrás-váltásokkal, vagy az egyszeri tételekkel.

Az első néhány példa az idősor törését, költségvetési vagy statisztikai módszertani váltás miatt bekövetkezett szerkezeti változását mutatja.

- Az 1999-ben bevezetett, adóból leírható családi adókedvezmény 2000-2005 között a GDP 0,3-0,5%-kát kitevő összeget ért el, ez azonban a funkcionális kiadásokban nem jelenik meg. 2006-2010 között az igénybevett adókedvezmény minden évben a GDP 0,1%-a volt. 2011-től az adókedvezmény adóalap-kedvezménnyé vált, így a funkcionális kiadások látóteréből végképp kikerült. Az ilyen jellegű, kiadás helyett adókedvezmény formájában vállalt állami teher nemzetközi összehasonlíthatóságának érdekében az ESA módszertan annyi újítást fogadott be, hogy abban az esetben, ha elégséges adó híján a normatív adókedvezmény egy része elveszne, és az államnak ezt az elveszni látszó összeget pénzben oda kell adnia, akkor a pénzben kifizetett összeg bekerül a funkcionális kiadások közé.
- A MÁV Zrt. üzletágakra történt szervezeti szétbontása azzal a statisztikai következménnyel járt, hogy a személyszállítást végző MÁV START Zrt-t a kormányzati szektorba kellett besorolni, mert költségeinek finanszírozásában a piaci árbevétel annak ellenére kisebbségbe szorult, hogy a költségvetésből – a nyugdíjasok és a diákok utazásához – nyújtott szociális menettérti támogatás a statisztikai ismérvek alapján a szolgáltatást igénybevevők által fizetett jegybevételnek minősül. A MÁV START Zrt. kormányzati szektorba kerülésével a MÁV START Zrt. részére folyósított költségvetési támogatás helyett a MÁV START Zrt. ESA számbavétel szerinti kiadásai jelentik a kormányzati szektor kiadásait, azaz vállalati támogatás helyett bér és járulékal-, dologi és beruházási kiadások, kamatok, valamint folyó és felhalmozási célú transferek jelennek meg az F.04.5 Közlekedés, szállítás funkcióban. A MÁV START Zrt. 2007. július 1-jével kezdte meg működését, így a 2007. évi adatok féléves hatást tükröznek.

MÁV START Zrt. kormányzati szektorba sorolásának hatása a kormányzati szektor kiadásaira (a GDP %-ában)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	a GDP %-ában						
A besorolás nettó hatása	0,1%	0,8%	0,9%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
MÁV START Zrt. összes kiadása (ESA szerint)	0,4%	1,5%	1,6%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
ebből P.2 Termelő felhasználás (dologi kiadások)	0,3%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%
ebből: D.1 Munkavállalói jövedelem (bér- és bérjellegű kiadások járulékokkal)	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Mínusz: Költségvetési támogatások a MÁV START Zrt-nek (ideértve a közszolgáltatási	-0,3%	-0,7%	-0,7%	-0,6%	-0,6%	-0,6%	-0,6%

szerződésekre fizetett díjakat és a szociális menettérti támogatást is)							
---	--	--	--	--	--	--	--

- Költségvetési finanszírozási döntés hatására 2011-től megszűnt a fegyveres szervek által a Nyugdíjbiztosítási Alap javára – az általános és egységes munkáltatói társadalombiztosítási járulék felett – fizetett külön hozzájárulás, mely a szolgálati viszonyból adódó korengedményes nyugdíjazás miatti társadalombiztosítási többletterhek finanszírozását szolgálta. Ez a speciális befizetés a statisztikai elszámolásokban a fegyveres szervezetek társadalombiztosítási járulékaként jelent meg, vagyis a D1 Munkavállalói jövedelem részét képezi. A munkáltatói társadalombiztosítási járulékokat az ESA nemzeti számla statisztika – a nemzetközi összehasonlíthatóság érdekében is – úgy kezeli, mintha annak összegét a munkáltató bérként kifizette volna, a munkavállaló pedig maga fizette volna be a társadalombiztosítás rendszerébe. A Nyugdíjalapba történő befizetés megszüntetése a statisztikai elszámolásokban ezért úgy jelentkezik, mintha a GDP 0,3 %-át kitevő összegben csökkent volna a bértömeg az F02 Védelem funkcióban.
- Jelentős szerkezeti változást okozott a magyar funkcionális idősorban az a módszertani döntés, hogy a 2014 ősztől alkalmazandó ESA2010 módszertan már nem engedi meg a kötelező második pilléres magánnyugdíjpénztárakból a társadalombiztosítási rendszerbe visszalépők vagyonának egyszeri bevételként való elszámolását, hanem – modellszámítás segítségével – annak évek közötti eloszlását kéri. A bevételek több éven keresztül elszámolása így a visszalépők nyugdíjfizetésének időpontjához simítaná a fedezetet, ám a nyugdíjfizetést megelőző időszakban az állam „előlegként” kapja a vagyonjuttatást, amelyért cserébe „statisztikai kamatot” kell fizetnie. Ez a modellszámítás szerinti kamatfizetés 2012-ben és 2013-ban a GDP 0,3%-ával növeli a kiadásokat. (Megjegyezzük, hogy nemzetközi összehasonlításban egyébként is célszerűbb a kamatfizetések nélküli kiadásokat figyelembe venni.)

A következő további példacsokor néhány jelentős nagyságrendű egyszeri tételt mutat be. A funkcionális kiadások statisztikájában az előírt sztenderd adatszolgáltatásokban nem, így a nemzetközi szervezetek adatbázisaiban sem jelennek meg az egyszeri kiadások. Kutatói elemzések foglalkoznak funkcionális dimenziójú kiadások összehasonlíthatóságát befolyásoló, egyszeri tételek lehetséges kiszűrésével.

- A közlekedési vállalatok felhalmozott hiteltartozásainak állami átvállalása vagy tőkeemelése több alkalommal jelentős összeggel járt az F.04.5 Közlekedés, szállítás funkcióban. A GDP arányában mért összegek a következők: a) vasúti közlekedésben: 2000-ben 0,24%, 2002-ben 0,69%, 2007-ben 0,44%, 2008-ban privatizációs bevétel átengedésével 0,39 %, közszolgáltatási ellenérték megfizetése helyett állami készfizető kezesség vállalása 2011-ben 0,1%; az autópálya társaságoknál 2002-ben 0,19%, a városi tömegközlekedésben: 2002-ben 0,21%.
- Természeti katasztrófa miatti veszteségenyhítésre került sor az agrártermelőknél még 2002-ben a GDP 0,35%-kát kitevő mértékben az F.04.2 Mező- és erdőgazdaság, halászat és vadászat funkcióban.
- Külföldi országokkal szembeni követelések elengedése címén egyszeri kiadások jelentkeztek az F01.2 Külföldi gazdasági segély funkcióban: a GDP 0,2-0,2%-a erejéig 2003-ban Oroszországgal, 2006-ban Irakkal szemben.
- A mobiltelefon és frekvenciahasználati koncessziók kiugróan magas bevételt eredményezhettek, a statisztikai módszertan ezeket a bevételeket a nem vagyoni értékű jogok értékesítéseként negatív kiadásként könyveli, így adott funkcióban, adott évben

akár negatív kiadási érték is előfordulhat. A GDP-hez mérten 1999-ben 0,66%, 2004-ben 0,08% és 0,28% ilyen kiadáscsökkentő hatás érvényesül a funkcionális adatokban.

- A statisztikai módszertani előírások szerint a katonai eszközök beszerzését és tartós bérletét egységesen a birtokbavétel időpontjában kell elszámolni, függetlenül a tényleges beszerzési konstrukciótól és fizetési módozattól. Ennek figyelembe vételével a Gripen vadászgépek tartós bérlete a statisztikai elszámolásokban vásárlási kiadásként tükröződik, 2006-ban a GDP 0,4%-át, 2007-ben 0,3%-át kitevő mértékben.

Az Eurostat [COFOG funkcionális módszertani kiadványa](#) a tagországok által készített módszertani fejezetekben foglalkozik az idősorokban tükröződő struktúra- és egyéb változásokkal, az egyszeri tételekkel.

Az EU-országok COFOG módszertan szerinti funkcionális adatai az Eurostat adatbázisában

Az uniós tagországok – EU-val együttműködő országokkal – kibővített, idősoros adatait az EU funkcionális kiadások 2004-2013 elnevezésű, mellékelt táblakészlet tartalmazza.

Az adatforrás az EU statisztikai hivatalának, az Eurostat-nak az [adatbázisa](#), amely uniós rendeletben meghatározott, a statisztikai hatóságok által teljesített adatszolgáltatásokból építkezik. Az Eurostat, mint minden statisztikai adatszolgáltatást, így a COFOG szerinti funkcionális osztályozású adatokat is ellenőrzési/auditálási folyamatban fogadja be, és teszi közzé a hivatalos adatbázisában.

Az európai kormányzati pénzügyi statisztikai adatok Eurostat által kifejlesztett integrált prezentációs rendszere magában foglalja a következő standard kimutatásokat:

- kormányzati bevételek,
 - kormányzati kiadások,
 - kormányzati egyenlegek (ESA-egyenleg, túlzott hiány céljára számított egyenleg),
 - az eszközök tranzakciói,
 - a kötelezettségek tranzakciói,
 - egyéb gazdasági folyamatok,
 - eszközök és kötelezettségek mérlegei,
- továbbá
- az adóbevételek részletezése,
 - [*a kormányzati kiadások funkciók szerint*](#).

A tagállamok adatainak prezentációja mellett az Eurostat különböző uniós szintű aggregátumokat készít. A különböző aggregátumok úgy készülnek, hogy a nemzeti valutában kifejezett értékeket átszámítják euróra, a folyamatadatokra vonatkozóan az adott időszak átlagos átváltási arányának, állományi adatokra vonatkozóan az időszak utolsó napján érvényes átváltási arányának megfelelően. A kormányzati pénzügyi statisztika adatállománya, így a funkcionális kiadások adatai is rendelkezésre állnak a főbb EU aggregátumok szerint.

Az adatbázis lekérdezésekben legtöbbször használt EU aggregátumok – a tagországok angol nyelvű rövidítésével jelölve – a következők:

EU Európai Unió

EU-28 Európai Unió – 28 tagállam, 2013-től (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, CR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE, UK)

EU-27 Európai Unió – 27 tagállam, 2007-től (BE, BG, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, RO, SI, SK, FI, SE, UK)

EU-25 Európai Unió – 25 tagállam, 2004 május 1. és 2006. december 31. között (BE, CZ, DK, DE, EE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, LV, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PL, PT, SI, SK, FI, SE, UK)

EA Euró-zóna

EA-19 Euro-zóna –19 tagállam (BE, DE, EE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, LV, LT, LU, MT, NL, AT, PT, SI, SK, FI)

Az egyes EU aggregátumok esetében – amennyiben visszamenőlegesen rendelkezésre állnak módszertanilag megfelelő és teljes körű adatok –, az Eurostat – elemzési céllal – olyan hosszabb idősorokat készít, amelyek az aggregátumba tartozó tagállamokat azon időszakokban is tartalmazzák, amikor azok az adott aggregátumba még nem tartoztak bele. (Például az EU-28, EU-27, EU-25 aggregátumok 2004 előtti adatai tartalmazzák Magyarország adatait, holott nem volt tagja az Európai Uniónak.) Statisztikai elemzés céljára az ilyen típusú összesítések igen hasznosak. A funkcionális kiadások idősorában az így kalkulált EU-aggregátumok túlnyomórészt rendelkezésre állnak. Amennyiben az adatok hiányosak, az Eurostat – a funkcionális adatok kivételével - maga készít becslést, amit az adatoknál feltüntet, vagy fennáll az adathiány mindaddig, amíg jogszabályi kötelezettség alapján az uniós statisztikák céljára a tagállam a visszamenőleges statisztikai adatokat nem pótolja.

Az adatok elérhetősége

Az Eurostat kétféle elérhetőséget biztosít:

- standardizált eredménytáblákat közöl,
- nyilvánosan elérhető adatbázisából meghatározott adatdimenziók felkínálásával tetszőlegesen egyéni lekérdezést tesz lehetővé. Az adatdimenziók tagországot és EU aggregátumokat, tetszőlegesen megválasztott időszakot, ESA-kategóriákat, nemzeti valutánemet és eurót, illetve GDP százalékos arányt jelentenek alapszolgáltatásként.

Az Eurostat a honlapján tehát adatbázist, módszertani leírást és elemzéseket tesz közzé:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/data/data_base

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KS-RA-11-013

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/publications/statistics_in_focus

Az EU tagországok kormányzati pénzügyi statisztikai adatait veszi át az OECD is, mely szervezet térben és időben is kiterjedtebb elemzéseket készít.

OCED elérhetőségek:

<http://www.oecd.org/governance/budgeting/>

<http://www.oecd.org/gov/govtaglance.htm>

http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=SNA_TABLE11

Magyarország COFOG módszertan szerinti funkcionális adatai az EU-országok adatai környezetében (2004-2013 idősor)

Az uniós tagországok – EU-val együttműködő országokkal – kibővített, idősoros adatai az "EU funkcionális kiadások 2004-2013" c. mellékelt táblarendszerben a 10 funkcionális főcsoportban GDP arányosan teljesített kiadásokat veszi induló adatkészletnek az Eurostat adatbázisából, és

- egyrészt szűrhető, rendezhető táblákat,
- másrészt, illusztrációként, valamely szempont(ok) szerint tovább részletezett vagy rendezett adatokat, illetve eredménytáblákat

tartalmaz.

A táblarendszer egyes táblái a következők:

A1) A kormányzati kiadások funkciók szerinti alakulása (a GDP %-ában)

Alaptábla: az országok, az EU-aggregátumok GDP arányos funkcionális kiadásai a 10 főcsoportban, 2004-2013. évi adatokkal, főcsoportok szerinti rendezve.

A2) A kormányzati kiadások funkciók szerinti alakulása az EU tagországaiban - EU aggregátumok és országok szerint (a GDP %-ában)

Átrendezett alaptábla: az országok, az EU-aggregátumok GDP arányos funkcionális kiadásai a 10 főcsoportban, 2004-2013. évi adatokkal, országonként és EU-aggregátumonként, azon belül főcsoportok szerint rendezve.

A3) A kiadások legnagyobb hányadát kitevő funkciók az EU országaiban a 2010-13. évek átlaga alapján, a GDP %-ában mérve

Eredménytábla: bemutatja, melyek azok a fő funkciók, amelyek az országok kiadási sorrendjében nagyságrendileg az első öt helyen állnak.

A4) A kormányzati kiadások funkciók szerinti alakulása az EU-hoz 2004-ben és 2007-ben csatlakozott tagországokban (a GDP %-ában)

Szűrt és rendezett alaptábla: a 2004-ben Magyarországgal egy időben csatlakozó országok, valamint a 2 évvel később csatlakozó Bulgária és Romániai funkcionális idősorát mutatja fő funkcióként, csökkenő sorrendbe állítva.

B1) A kormányzati munkavállalói jövedelem kiadások funkciók szerinti alakulása (a GDP %-ában)

Részletező, rendezett tábla: a kormányzati kiadások egy elemének, a kormányzati foglalkoztatottak munkavállalói jövedelmének (bér-, bérjellegű kiadásainak és a munkáltatói járulékoknak) országonkénti szemléltetése, azon belül fő funkcióként, csökkenő sorrendbe állítva.

B2) A munkavállalói jövedelem kiadások legnagyobb hányadát kitevő funkciók az EU országaiban a 2010-13. évek átlaga alapján

Eredménytábla: bemutatja, melyek azok a fő funkciók, amelyek az országok munkavállalói jövedelem kiadásainak sorrendjében nagyságrendileg az első öt helyen állnak.

C1) Kormányzati bruttó állóeszköz-felhalmozási kiadások a GDP %-ában

Részletező, rendezett tábla: a kormányzati kiadások egy másik fontos elemének, a beruházásokat, felújításokat, tárgyi eszköz, föld, immateriális eszköz vásárlásokat

tartalmazó kiadások – ugyanezen eszközök értékesítésével vagy átadásával csökkentett – összegének bemutatása országoként, csökkenő sorrendbe állítva, a következőképpen.

Kormányzati szektor bruttó állóeszköz-felhalmozása a GDP %-ában	2006-2009 átlaga/ average	2010	2011	2012	2013	2010-2013 átlaga/ average	2004-2013 átlaga/ average
Észtország	6,0	4,8	5,0	6,3	5,5	5,4	5,4
Románia	6,1	5,7	5,5	4,8	4,6	5,2	5,1
Lengyelország	4,6	5,6	5,9	4,7	4,1	5,1	4,5
Lettország	5,2	4,6	5,0	4,8	4,3	4,7	4,6
Svédország	4,3	4,5	4,4	4,6	4,5	4,5	4,3
Litvánia	4,9	5,0	4,7	3,9	3,7	4,3	4,4
Szlovénia	4,6	4,9	4,1	3,9	4,3	4,3	4,3
Norvégia	3,9	4,1	4,0	3,9	4,3	4,1	3,9
Csehország	5,0	4,7	4,1	3,9	3,4	4,0	4,6
Franciaország	4,3	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1
Bulgária	5,1	4,8	3,5	3,5	4,1	4,0	4,3
Finnország	3,6	3,7	3,8	4,0	4,2	3,9	3,8
Hollandia	4,1	4,1	4,0	3,7	3,6	3,9	3,9
Magyarország	4,0	3,7	3,4	3,7	4,4	3,8	3,9
Dánia	3,0	3,3	3,3	3,9	3,7	3,6	3,2
Horvátország	5,8	3,3	3,5	3,5	3,7	3,5	4,9
Portugália	3,6	5,3	3,5	2,5	2,2	3,4	3,6
Szlovákia	3,5	3,5	3,7	3,0	3,0	3,3	3,3
Spanyolország	4,7	4,7	3,7	2,4	2,1	3,2	4,0
Ciprus	3,3	4,2	3,7	2,6	2,0	3,1	3,3
Svájc	2,8	3,1	3,1	3,0	3,0	3,1	2,9
Ausztria	3,1	3,2	3,0	2,9	2,9	3,0	3,0
Egyesült Királyság	2,9	3,2	3,0	2,9	2,7	3,0	2,8
Málta	3,2	2,2	2,8	3,2	2,8	2,8	3,2
Görögország	4,5	3,2	2,4	2,4	2,7	2,7	3,6
Olaszország	3,1	2,9	2,8	2,6	2,4	2,7	2,9
Írország	4,3	3,4	2,4	2,0	1,8	2,4	3,4
Belgium	2,0	2,2	2,3	2,3	2,2	2,3	2,1

Megjegyzés: EU-28, továbbá Norvégia és Svájc adatai

C2) Kormányzati bruttó állóeszköz-felhalmozási kiadások a GDP %-ában - országoként és fő funkcióként

Részletező, rendezett tábla: a kormányzati kiadások egy elemének, a bruttó állóeszköz-felhalmozási kiadásoknak az országoként, azon belül fő funkciókénti bemutatása.

C3) A bruttó állóeszköz-felhalmozási kiadások legnagyobb hányadát kitevő funkciók az EU országaiban a 2010-13. évek átlaga alapján

Eredménytábla: bemutatja, melyek azok a fő funkciók, amelyek az országok bruttó állóeszköz-felhalmozási kiadásainak sorrendjében nagyságrendileg az első öt helyen állnak. Három tagország nem szolgáltatott ebben a kiadási kategóriában funkcionális bontású adatot, az Eurostatnak, így a fő EU-aggregátumok nem kalkulálhatóak az Eurostat által.

D1) A gazdasági funkciókban teljesített vállalati termelési támogatási kiadások (a GDP %-ában)

Részletező, szűrt tábla: a vállalatok folyó termeléséhez (akár a termékhez, akár a termelési tényezőkhöz kapcsolódóan) az állam, az önkormányzatok, vagy a társadalombiztosítási alapok különböző támogatásokat folyósítanak. A kormányzati kiadások ezen elemei, a termelési támogatások alapvetően a gazdasági funkciókban sűrűsödnek, de természetesen előfordulhatnak más funkciókban is. A szűrt tábla a gazdasági fő funkcióban teljesített kiadások szerint állítja sorrendbe az országokat:

A gazdasági alfunkciókban teljesített vállalati termelési támogatások kiadási sorrendje (a GDP %-ában mért mutatók alapján)	1. helyen	2. helyen	3. helyen
	Magyarország elhelyezkedése zöld cellával jelölve		
F04-ből Általános gazdasági, kereskedelmi és foglalkoztatási ügyek	5	6	10
F04-ből Mező- és erdőgazdálkodás, halászat és vadászat	9	7	7
F04-ből Üzemanyag- és energiaipar		4	4
F04-ből Bányászat, feldolgozóipar és építőipar			1
F04-ből Közlekedés, szállítás	16	11	3
F04-ből Hírközlés			1
F04-ből Egyéb ágazatok		1	1
F04-ből Gazdasági tevékenységek K+F		2	3
F04-ből Måshova nem sorolt gazdasági tevékenységek	1		1
Országok száma összesen	31	31	31

Megjegyzés: EU28 országok, továbbá Izland, Norvégia, Svájc

Forrás: Eurostat, ESA2010 Government Finance Statistics

D1) A gazdasági funkciókban teljesített vállalati termelési támogatási kiadások (a GDP %-ában)

Részletező, szűrt tábla: a szűrt tábla a gazdasági fő funkciócsoport alcsoportjaiban (pl. agrárium, közlekedés, hírközlés), az egyes gazdasági ágazatokban teljesített kiadási elemeket mutatja be tagországokként.

D3) A gazdasági alfunkciókban teljesített vállalati termelési támogatások kiadási sorrendje (a GDP %-ában mért mutatók alapján)

Eredménytábla: bemutatja, hogy melyek azok a fő gazdasági alfunkciók (pl. agrárium, közlekedés, hírközlés), amelyek az országok termelési támogatási célú kiadásainak sorrendjében nagyságrendileg az első három helyen állnak.

E1) A kormányzati K+F kiadások alakulása (a GDP %-ában)

Részletező, átrendezett tábla: a COFOG funkcionális osztályozás az alapkutatás és a K+F kormányzati kiadásait az egyes funkcionális főcsoportba, a második osztályozási szinten önálló alcsoportba sorolja be a kutatás-fejlesztés kiadásait, annak céljától függően. Ez az összeállítás az alapkutatás és K+F funkcionális alcsoportokban kimutatott kiadásokat csoportosítja egy táblába, a K+F célra legtöbbet költő országok sorrendje szerint rendezve az adatokat.

E2) A kormányzati K+F kiadások funkciók szerinti alakulása (a GDP %-ában)

Részletező, átrendezett tábla: a COFOG osztályozás második szintjén rendelkezésre álló adatok az alap kutatás és a K+F funkcionális alcsoportokban mutatja, országonként és EU aggregátumonként.

E3) A kormányzati K+F kiadások legnagyobb hányadát kitevő K+F funkciók az EU országokban a 2010-13. évek átlaga alapján

Eredménytábla: bemutatja, hogy melyek azok a kutatási funkciók, amelyek az országok kormányzati K+F célú kiadásainak sorrendjében nagyságrendileg az első öt helyen állnak.

A kormányzati kiadások funkcionális adataira az EU éves adatszolgáltatást rendszeresített, a t évre vonatkozó adatokat a t+1-dik év végére kell megadni, s minden alkalommal a teljes időszorra vonatkozó adatokat meg kell küldeni. Az Eurostat validálási és befogadási eljárásaival véglegesített adatok májusra általában már rendelkezésre állnak, beleértve a korábbi időszakok adatainak esetleges felülvizsgálatából, adatforrás-cseréből vagy módszertani változásból adódó új adatokat is. Így a honlapon közzétett adatok évente aktualizálódnak, bővülnek.

Magyarország COFOG módszertan szerinti, második szintű funkcionális adatai az EU-országok adatai környezetében 2013. évre

A COFOG módszertanban a 10 funkcionális főcsoport alatt a második osztályozási szinten 69 csoport található:

	COFOG második szint	COFOG Second level
F.01	Általános közszolgáltatások	General public services
F.01.1	Törvényhozó és végrehajtó szervek, pénzügyi és költségvetési tevékenységek, külügyek	Executive and legislative organs, financial and fiscal affairs, external affairs
F.01.2	Külföldi gazdasági segély	Foreign economic aid
F.01.3	Általános szolgáltatások	General services
F.01.4	Alapkutatás	Basic research
F.01.5	Általános közszolgáltatások alkalmazott kutatás-fejlesztései	R&D General public services
F.01.6	Egyéb általános közszolgáltatások	General public services n.e.c.
F.01.7	Adósságkezelés	Public debt transactions
F.01.8	Kormányzati szintek közötti általános jellegű transzferek	Transfers of a general character between different levels of government
F.02.1	Katonai védelem	Military defence
F.02.2	Polgári védelem	Civil defence
F.02.3	Külföldi katonai segély	Foreign military aid
F.02.4	Védelmi célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Defence
F.02.5	Egyéb védelem	Defence n.e.c.
F.03	Közrend és közbiztonság	Public order and safety
F.03.1	Rendőrség	Police services
F.03.2	Tűzoltóság	Fire-protection services
F.03.3	Bíróság	Law courts
F.03.4	Büntetés-végrehajtás	Prisons

	COFOG második szint	COFOG Second level
F.03.5	Közrend és közbiztonsági célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Public order and safety
F.03.6	Egyéb közrend és közbiztonság	Public order and safety n.e.c.
F.04	Gazdasági ügyek	Economic affairs
F.04.1	Általános gazdasági, kereskedelmi és foglalkoztatási ügyek	General economic, commercial and labour affairs
F.04.2	Mező-, erdőgazdaság, halászat, vadászat	Agriculture, forestry, fishing and hunting
F.04.3	Üzemanyag és energia	Fuel and energy
F.04.4	Bányászat, feldolgozóipar és építőipar	Mining, manufacturing and construction
F.04.5	Szállítás, közlekedés	Transport
F.04.6	Kommunikáció	Communication
F.04.7	Egyéb ágazatok	Other industries
F.04.8	Gazdasági célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Economic affairs
F.04.9	Egyéb gazdasági ügyek	Economic affairs n.e.c.
F.05	Környezetvédelem	Environment protection
F.05.1	Hulladékkezelés	Waste management
F.05.2	Szennyvízkezelés	Waste water management
F.05.3	Környezetszennyezés	Pollution abatement
F.05.4	Biodiverzitás- és tájvédelem	Protection of biodiversity and landscape
F.05.5	Környezetvédelmi célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Environmental protection
F.05.6	Egyéb környezetvédelem	Environmental protection n.e.c.
F.06	Lakás- és kommunális szolgáltatások	Housing and community amenities
F.06.1	Lakásépítés	Housing development
F.06.2	Kommunális szolgáltatások fejlesztése	Community development
F.06.3	Vízellátás	Water supply
F.06.4	Közvilágítás	Street lighting
F.06.5	Lakással és kommunális szolgáltatásokkal kapcsolatos alkalmazott kutatás-fejlesztés-fejlesztés	R&D Housing and community amenities
F.06.6	Egyéb lakás- és kommunális szolgáltatások	Housing and community amenities n.e.c.
F.07	Egészségügy	Health
F.07.1	Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, felszerelések	Medical products, appliances and equipment
F.07.2	Járóbeteg-ellátás	Outpatient services
F.07.3	Fekvőbeteg-ellátás	Hospital services
F.07.4	Közegészségügyi ellátás	Public health services
F.07.5	Egészségügyi célú alkalmazott kutatás-fejlesztés-fejlesztés	R&D Health
F.07.6	Egyéb egészségügy	Health n.e.c.
F.08	Szabadidő, kultúra, hitélet	Recreation, culture and religion
F.08.1	Szabadidő és sport	Recreational and sporting services
F.08.2	Kultúra	Cultural services
F.08.3	Média	Broadcasting and publishing services
F.08.4	Hitélet és más közösségi szolgáltatások	Religious and other community services
F.08.5	Szabadidő, kultúra, hitélet célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Recreation, culture and religion
F.08.6	Egyéb szabadidő, kultúra, hitélet	Recreation, culture and religion n.e.c.

	COFOG második szint	COFOG Second level
F.09	Oktatás	Education
F.09.1	Előkészítő és alapfokú oktatás	Pre-primary and primary education
F.09.2	Középfokú oktatás	Secondary education
F.09.3	Középfokra ráépülő, nem felsőfokú oktatás	Post-secondary non-tertiary education
F.09.4	Felsőfokú oktatás	Tertiary education
F.09.5	Szintekhez nem sorolható oktatás	Education not definable by level
F.09.6	Oktatáshoz kapcsolódó kiegészítő ellátások	Subsidiary services to education
F.09.7	Oktatási célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Education
F.09.8	Egyéb oktatás	Education n.e.c.
F.10	Szociális védelem	Social protection
F.10.1	Betegség és keresőképtelenség	Sickness and disability
F.10.2	Öregség	Old age
F.10.3	Hátramaradottak	Survivors
F.10.4	Család és gyermekek	Family and children
F.10.5	Munkanélküliség	Unemployment
F.10.6	Lakhatás	Housing
F.10.7	Egyéb szociális kirekesztettség	Social exclusion n.e.c.
F.10.8	Szociális védelmi célú alkalmazott kutatás-fejlesztés	R&D Social protection
F.10.9	Egyéb szociális védelem	Social protection n.e.c.

COFOG: Classification of functions of the Government

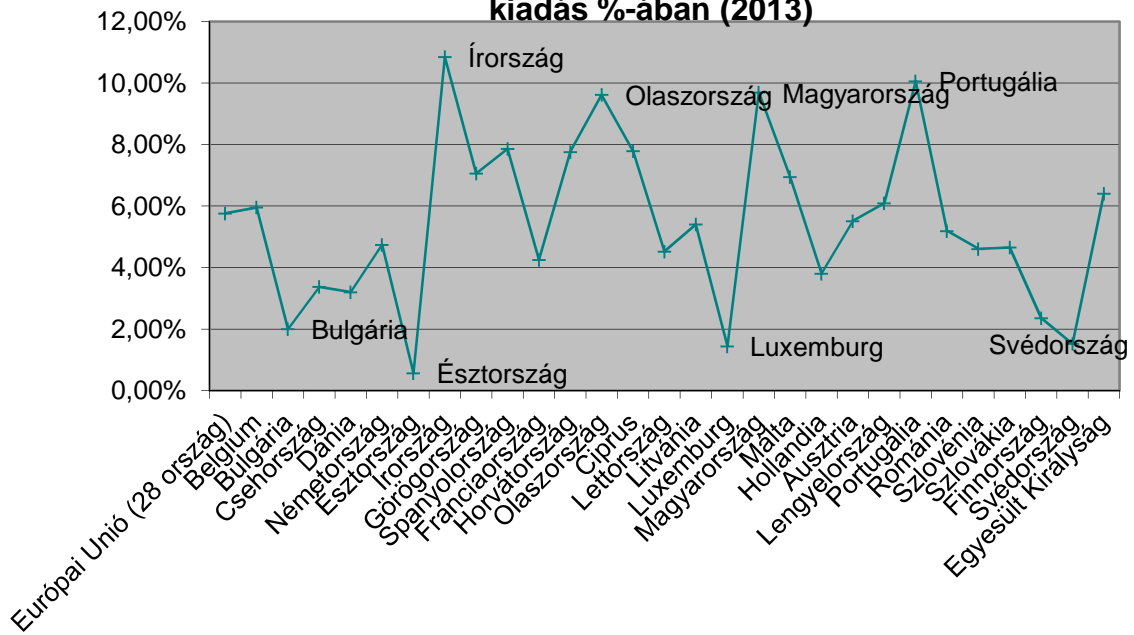
Az EU statisztikai adatszolgáltatási rendszerében 2014 végétől kötelező a COFOG osztályozás második szintjének megfelelő részletezettségű kormányzati adatok közlése. Néhány ország esetében az idősor még hiányos, vagy az Eurostat még nem fejezte be a validálási eljárást, így célszerűen a rendelkezésre álló legutolsó tényévre, azaz 2013-ra vonatkozóan érdemes tanulmányozni a részletesebb adatokat.

Az „EU COFOG második szintű funkcionális kiadások 2013” elnevezésű táblarendszer részletesen, a 69 csoport szintjén mutatja be az egyes országok és a főbb EU-aggregátumok 2013. évi adatait, millió euróban kifejezve, az Eurostat adatbázisából lekérdezve. A GDP arányos adatok számos funkcionális csoportban nem jeleníthetők meg, így célszerű volt más mértékegység választása.

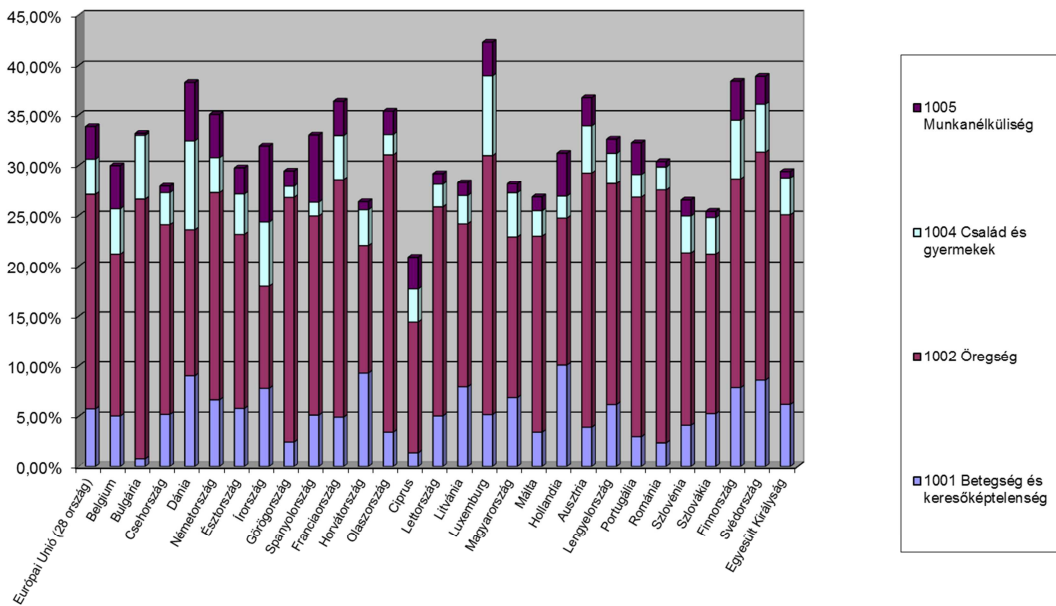
A táblarendszer az alapadatokon kívül az ilyen részletezettségű adatokkal való ismerkedést teszi lehetővé, azok használatát, különböző részarányok és összetételek bemutatásával, valamint különböző grafikonokkal segíti.

Két illusztráció:

0107 Adósságszolgálati kiadások az összes kormányzati kiadás %-ában (2013)

A szociális védelem négy fő eleme az összkidások arányában (2013)

Az részletes funkcionális adatok elemzésénél az Eurostat megállapította, hogy a minden főcsoport utolsó csoportját képező ún. „Egyéb (máshova nem sorolt) ...” kategóriában jellemzően magas a részarány, a tagországokat adattisztításra, a megfelelő csoportokba való besorolásra szólította fel. Különböző konzisztencia vizsgálatok is indultak, egyfelől a funkcionális és a közgazdasági keresztosztályozású adatokban, másrészt a kormányzati alszektor és a funkcionális kiadások metszetében (pl. jogosan fordul-e elő katonai védelmi kiadás a helyi kormányzat alszektorban). Az Eurostat módszertani homogenizálással, besorolási esetek elemzésével és kötelező érvényű alkalmazásával a részletes funkcionális adatok minőségének javításán fáradozik a tagországokkal együtt.
